

Stiftelsen Psykiatrisk Opplysning arrangerer for tredje gang i faglig samarbeid med Stavanger Universitetssjukehus Psykiatrisk divisjon og TIPS Sør-Øst, Oslo universitetssykehus, Ullevål:

Landskonferanse for psykoedukativt familiesamarbeid ved psykoser og andre alvorlige psykiske lidelser

5. og 6. mai 2011
Clarion Hotell, Stavanger

 Stavanger Universitetssjukehus
Helse Stavanger HF

Stiftelsen
Psykiatrisk Opplysning

TIPS
Sør-Øst

 Oslo
universitetssykehus

 Helsedirektoratet

Landskonferanse for psykoedukativt familiesamarbeid ved psykoser og andre alvorlige psykiske lidelser

Hjertelig velkommen til den tredje landskonferansen for psykoedukativt/kunnskapsbasert familiesamarbeid ved psykoser og andre alvorlige psykiske lidelser!

Vi er svært stolte og glade for at denne konferansen igjen blir arrangert, etter at vi ble nødt til å avlyse den for vel ett år siden.

Målsettingen med denne landskonferansen er at den skal virke inspirerende og samlende på et større fagområde enn familiearbeidet innenfor schizofreniområdet.

Kjerneinnholdet på konferansen vil være hvordan en persons symptompregede utvikling påvirker en familie, og hvordan familiemedlemmer med sitt engasjement, kan trekkes inn i et behandlingsforløp slik at familierelasjonene kan styrkes og behandlingsresultatet bli best mulig.

Et sentralt fokus på denne landskonferansen er familietilbud til unge personer som er i en risikofase for å utvikle en psykose; den såkalte Ultra High Risk gruppen (UHR).

Til å belyse dette temaet, har vi vært så heldige å få Dr. Mary O'Brien fra University of California i Los Angeles (UCLA) til å dele sine kunnskaper og erfaringer med oss. Mary O'Brien er en toneangivende og erfaren kliniker og forsker i det internasjonale psykosefeltet. Hun har i betydelig grad bidratt til utvikling av en behandlingsmanual for psykoedukativt familiearbeid for unge personer i tidlig fase av en psykoseutvikling, og er en av de få som har skrevet artikler fra dette fagområdet.

Det øvrige programmet på konferansen består av presentasjoner av et psykoedukativt tilrettelagt familietilbud til personer med en alvorlig spiseforstyrrelse, Asperger syndrom, ungdom med bipolare lidelser og til barn av personer med en alvorlig psykisk lidelse.

Familiens plass i et behandlingstilbud ved psykoser, er ennå ingen selvfølge. Det er store hull og mangler i det virksomme, nasjonale psykiatritilbudet til pasientenes familier. En arbeidsgruppe i Helsedirektoratet er nå i slutfasen av en revisjon av de nasjonale retningslinjene for behandling av psykoser. I disse retningslinjene har familien, søsken og barn av personer med en psykisk lidelse, nå fått en tydelig og forskriftsmessig plass. Hovedtrekkene i disse retningslinjene vil bli presentert på konferansen.

Vi håper at denne formidlingen av kunnskaper og erfaringer fra familiesamarbeid, vil bidra til å bekrefte familiens svært viktige rolle i et behandlingstilbud til personer med alvorlige psykiske lidelser. Vi ønsker også at dette vil støtte opp under utviklingen av et behovstilpasset og faglig dokumentert behandlingstilbud. I tillegg håper vi at konferansen vil stimulere stadig flere til å kvalifisere seg i dette betydningsfulle familiesamarbeidet.

Faglig ansvarlige for konferansen

Anne Fjell, spes. konsulent, TIPS Sør-Øst

Inger Stølan Hymer, spes. sykepleier, Sykehuset Østfold

Åse Sviland, klinisk spes. i psykiatrisk sykepleie, SUS

- Anne Lise Øxnevad, sjefsykepleier, SUS Psyk. Divisjon

Teknisk kursarrangør

Stiftelsen Psykiatrisk Opplysning

Med støtte fra Helsedirektoratet

Program

Torsdag 5. mai 2011

09.30–10.00	Registrering og kaffe
10.00–10.15	Velkommen ved Anne Lise Øxnevad Kulturinnslag
10.15–10.30	Fra prosjekt med ildsjeler til nasjonale retningslinjer for behandling av psykoser. Om utvikling av familietilbudet for personer med en psykoselidelse. <i>v/ spes.konsulent Anne Fjell, TIPS Sør-Øst</i>
10.30–12.00	Psykoedukativt familiearbeid. Et evidensbasert tilbud til pasienter og deres familier ved psykoselidelser. <i>v/ Dr. Mary O'Brien, UCLA</i>
12.00–13.00	Lunsj
13.00–14.00	Suksessfaktorer og implementering. Oppbygging av et virkningsfullt psykoedukativt familiearbeid ved psykoser som et vesentlig ledd i en behandlingsskjede. <i>v/ spes. sykepleier Inger Stølan Hymer, Sykehuset Østfold</i>
14.00–14.20	Pause
14.20–15.30	Symposium Hvordan bygge opp og drive PE FFG utenfor allfarvei? Utfordringer og erfaringer fra: • Flerfamiliegruppe i Gudbrandsdalen <i>v/ Edel Holen og Kari Andersstuen fra Gudbrandsdalen; DPS Lillehammer, Otta, Sykehuset Innlandet</i> • Flerfamiliegruppe i en Vestlandsbygd <i>v/ Bjørg Kari Afdal og Ingrid Skulstad, Voss sjukehus, Helse Bergen</i> • Råd til gruppeledere fra et foreldrepar i Stavanger
15.45–17.00	Psykoedukative elementer i flerfamilie-gruppeterapi ved anoreksia nervosa hos barn og ungdom. Utfordringer og erfaringer. <i>v/ Dr. Søren Nilsen og psykolog Inge Sørensen, Barne- og Ungdomspsykiatrien i Næstvedt, Danmark</i>
19.00	Festmiddag

Fredag 6. mai 2011

09.00–09.15	Kulturinnslag
09.15–09.25	Hilsen
09.25–11.00	Family Focused Treatment for Prodromal Youth (FFT – PY). Psykoedukativt familiearbeid for ungdom i Ultra High Risk fase <i>v/ Dr. Mary O'Brien, UCLA</i>
11.00–12.00	Psykoselidelser i BUP. Utvikling av psykoselidelser hos barn og ungdom. Symptombilder og betingelser for et optimalt tilbud til denne aldersgruppen. <i>v/ spes.psyk. Kjersti Karlsen, TIPS Sør-Øst, OUS.</i>
12.00–13.00	Lunsj
13.00–14.30	Symposium Tilpasning og videreutvikling av et psykoedukativt familietilbud: <ul style="list-style-type: none"> • Psykoedukativt familiearbeid for ungdom med affektive lidelser. <i>v/ psykiatrisk sykepleier Anne Helene Madsen og ergoterapeut Katarina Brandt, BUPA Fjellbrott. Vestre Viken HF</i> • Hvordan ivareta barna til foreldre med alvorlig psykisk lidelse? <i>v/ psyk.spl. Britt Helen Hauko, Helse Nord-Trøndelag, Sykehuset Namsos</i> • Psykoedukativt familiearbeid ved Asperger syndrom. <i>v/ Anne Marie Opstad og Kristin Hansen, Seksjon voksenhabilitering, Sykehuset Østfold</i> • Pargrupper for personer med en bipolar lidelse. <i>v/ Mette Gjøvåg, Ryfylke DPS, Strand, Stavanger Universitetssjukehus</i>
14.30–15.00	Framtidas utfordringer: Hva skal til for å oppfylle kravene til familiesamarbeid i Nasjonale retningslinjer for behandling av psykoser? <i>v/ Anne Fjell, TIPS Sør-Øst, Oslo Universitetssjukehus og Anne Lise Øxnevad, Stavanger Universitetssjukehus</i>

